

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Brandskydd vid tillfällig uthyrning av samlingslokaler

Inledning

Denna information riktar sig till dig som tillfälligt hyr ut eller upplåter lokaler för till exempel dans eller fester. Här är några viktiga råd om brandskyddet vid sådana arrangemang.

Informationen är i två delar. Den första delen handlar om vad du som hyr ut lokaler bör tänka på. Den andra delen är ett förslag på hur information om brandskydd till tillfälliga hyresgäster kan se ut.

Tanken är att du som hyr ut ska ta fram information och checklistor som är anpassade till aktuella lokaler. Använd gärna informationen i broschyren som underlag.

Ägaren ansvarar för brandskyddet vid tillfälliga arrangemang

Ansvar för brandskyddet ligger enligt lag¹ både på den som äger en byggnad och på den som bedriver verksamhet där, till exempel den som arrangerar en fest. Du som är ägare och hyr ut lokalen ska lämna över en brandtekniskt felfri byggnad till den tillfällige hyresgästen. Din tillfällige hyresgäst ska svara för att verksamheten sker på ett säkert sätt, exempelvis genom att fortlöpande kontrollera att utrymningsvägarna hålls fria, är synliga och alltid är öppningsbara etc. Ett bra brandskydd förutsätter att alla parter tar sin del av ansvaret.

I ansvaret ligger att du som ägare ska arbeta systematiskt med ditt brandskydd för att kunna överlämna en lokal med tillräckligt bra brandskydd till den som hyr. Hur brandskyddet i lokalerna är uppbyggt och vilket ansvar som hyresgästen har i brandskyddsarbetet behöver klargöras i dialog mellan den som hyr ut/upplåter och hyresgästerna. Detta är speciellt viktigt vid tillfällig uthyrning eftersom brandskyddet annars lätt glöms bort i sådana sammanhang.

1. Enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, 2 kap 2 §.

POLIS AVSPÄRRAT

En brand växer snabbt

Vanligtvis växer en brand långsamt den första minuten. Sedan kan brandförloppet gå väldigt fort. Bara på några minuter kan ett helt rum vara rökfyllt och i värsta fall övertänt. De som hotas av branden behöver kunna agera omedelbart, exempelvis utrymma, varna andra, släcka, stänga in branden etc.

Många små delar bidrar till ett bra brandskydd. Fungerande utrymningsvägar med förutsättningar för omedelbar utrymning kan vara skillnaden mellan ”bara en brand” och en katastrof. Erfarenhet visar att människor harskadats när de inte tagit situationen på allvar och agerat direkt när de sett rök eller hört utrymningslarmet. Vid en brand behöver utrymning påbörjas omedelbart, vilket är särskilt viktigt när många människor ska ut.

Information till tillfälliga hyresgäster

MSB rekommendation är att det till varje lokal som hyrs ut för tillfälliga arrangemang finns en anpassad brandskyddsinformation med en checklista för brandskyddet för den som hyr eller använder lokalen. Ibland kan det finnas behov av information på flera språk.

Sist i denna broschyr finns ett exempel på hur ett informationsblad för tillfälliga hyresgäster kan se ut. Utgå gärna från förslaget och skapa checklistor anpassade till dina lokaler och de hyresgäster som kan bli aktuella.

Det är lämpligt att du som hyr ut lokalen informerar hyresgästen om hur brandskyddet är tänkt att fungera i lokalen, t.ex. utrymningsvägar, eventuella larm, hantering av sopor, placering av lös inredning med mera. Ge gärna hyresgästen ett eget exemplar av informationsbladet och checklistan. Sätt upp en tydligt synlig checklista i lokalen. Det kan vara lämpligt att tillsammans gå igenom lokalen innan den tas i bruk för arrangemanget.

Det kan vara lämpligt att reglera användandet av rökmaskiner och inomhusfyrverkerier i lokalerna. Förutom att rök försvårar en utrymningssituation och att inomhusfyrverkerier är en brandrisk kan de, om lokalen är försedd med rökdetektorer, orsaka onödiga larm. Om larmet är vidarekopplat, till exempelvis räddningstjänsten eller ett bevakningsföretag, är ofta ett onödigt larm förenat med en kostnad. Det kan vara bra att i förhand klara ut hur en sådan kostnad kommer att hanteras.

Kontrollera lokalerna innan de hyrs ut

Här är ett förslag till checklista på vad du som ägare kan behöva kontrollera innan en lokal hyrs ut. Utgå gärna från förslaget och skapa en egen checklista anpassad för den aktuella lokalen.

I checklistan nämns nödbelysning. Med det menas belysning i utrymningsvägarna som även lyser vid strömavbrott och som säkerställer att de som behöver utrymma ser gång- och utrymningsvägarna inklusive trappor tillräckligt bra.

Observera att det ska² finnas utrymningslarm i en samlingslokal som är avsedd för fler än 150 personer och byggd efter 1994. I vissa fall kan det vara ett krav även i äldre byggnader och i lokaler avsedda för färre personer.

2. Enligt Boverkets byggregler (BFS 1993:57).

Fastighetsägarens checklista

– Att kontrollera innan lokalen hyrs ut

- Lös inredning och andra föremål är inte placerade i utrymningsvägarna. Det gäller i hela utrymningsvägen ända ut till det fria.
- Tillfällig lagring av sopor och återvinningsmaterial sker inte i utrymningsvägarna.
- Alla dörrar i utrymningsvägarna kan öppnas utan nycklar eller verktyg.
- Utrymningsvägarna är markerade med vägledande markering, som lyser och syns tydligt för dem som behöver utrymma.
- Stängningsanordningar på självstängande branddörrar fungerar och dörrarna inte är uppställda eller upphakade.
- Fungerande släckutrustning finns och är placerad på lämpliga samt markerade platser.
- Skylt som anger max antal tillåtna personer i lokalen finns anslagen på en väl synlig plats i lokalen.
- Hyresgästen har fått information om brandskyddet i lokalen och om hur många som får vistas där.
- Att nödbelysning har kontrollerats enligt upprättad plan (nödbelysning ska finns i lokal för fler än 150 personer).
- Att utrymningslarm har kontrollerat enligt upprättad plan (utrymningslarm ska finns i lokal för fler än 150 personer).
- Ytor i anslutning till byggnaden som kan påverka utrymningen vintertid är snöröjda och sandade.

UMTEC
GENEVE

Information om brandskyddet till dig som hyresgäst

Tänk efter före

Det är vanligtvis flera olyckliga omständigheter som tillsammans bidrar till att en brand uppstår och att egendom förstörs och människor skadas eller omkommer. Ibland kan bräderna och dess spridning kopplas till brister i kontrollen av brandskyddet eller avsaknad av åtgärder mot redan konstaterade brister. Som hyresgäst behöver du kontinuerligt kontrollera att brandsäkerheten uppfylls under ett pågående arrangemang. Kontrollen kan lämpligen utföras av särskilt informerade och utbildade personer med tydliga instruktioner att bevaka och kontrollera brandskyddets funktion före, under och efter arrangemanget. Syftet med kontrollen är att minska sannolikheten för att det ska börja brinna, säkerställa utrymningsvägarnas tillgänglighet och att minska konsekvenserna vid en eventuell brand.

En brand växer snabbt

Vanligtvis växer en brand långsamt den första minuten. Sedan kan förloppet gå väldigt fort. Bara på några minuter kan ett helt rum vara rökfyllt och i värsta fall övertänt. Därför är det viktigt att ta brandsäkerheten på allvar.

Du som arrangerar har också ett ansvar för brandskyddet

Både ägaren till en byggnad, men också den som exempelvis hyr en lokal för att anordna en fest, är enligt lagen om skydd mot olyckor ansvariga för brandskyddet. Det är dock inte uttryckt vem som ansvarar för vilka bitar i brandskyddet. Ägaren bör vara den som ser till att byggnaden är säker ur brandskyddssynpunkt, medan den som använder lokalerna är den som ska se till att verksamheten sker på ett säkert sätt, till exempel genom att kontrollera att utrymningsvägar inte blockeras. Vissa delar i ansvarsfördelningen kan regleras i hyresavtalet mellan dig och ägaren av lokalen.

Innan ditt arrangemang äger rum kan det vara en god idé att tillsammans med ägaren eller en representant för denne gå igenom den lokal du tänker hyra. Ta reda på var släckutrustning finns och hur den fungerar, hur utrymningen är tänkt att gå till, hur eventuella larm fungerar och så vidare. En vanlig brandorsak är anlagd brand. Vissa typer av arrangemang kan dra till sig objudna gäster, vilket också kan vara viktigt att tänka på för den som hyr en lokal.

**MAX 100
PERSONER
FAR SAMTIDIGT VISTAS I
MATSALEN**

Den tillfällige hyresgästens checklista för brandskyddet

- Ta inte in fler gäster än vad lokalen är godkänd för.
- Utrymningsvägarna är upplåsta och markerade med vägledande markering. De är fria från lös inredning och föremål samt framkomliga i hela sin bredd.
- Tillfällig lagring av sopor- och återvinningsmateriel sker inte i utrymningsvägarna. Placering av sopor och återvinningsmaterial sker på anvisad plats.
- Ytor i anslutning till byggnaden som kan påverka utrymningen vintertid är snöröjda och sandade.
- Om möjligt informera besökarna muntligen om var utrymningsvägarna finns och att de nyligen har kontrollerats.
- Om lokalen används för sittande publik behöver utrymningsförutsättningarna även omfatta att sammankoppla lösa stolar och placera dem i ordnade rader. Det ska även finnas tillräckligt breda utrymningsgångar tvärs stolsraderna som leder till utrymningsvägarna.
- Dekorationer är svårantändliga och finns endast i mindre omfattning.
- Ta reda på var släckutrustning finns och att du/ni kan hantera den. Läs instruktionstexten på släckaren så att du inte behöver göra det i en stressad brandsituation!
- Placera ljus och marschaller på säker plats och säkert underlag. Fundera på om det är lämpligt att ha levande ljus inomhus eller om annat alternativ kan väljas istället.
- Beakta alltid brandrisken vid användning av fyrverkerieffekter inomhus. Gnistor kan starta bränder i dolda utrymmen och i dammiga ventilationskanaler. Ha full kontroll över gnistregnet!
- Villkor i eventuella tillstånd för offentlig dans, fyrverkerier och gasolhantering uppfylls och tillstånden finns tillgängliga för tillsynsmyndigheten.

Innan lokalen lämnas – se till att:

- Levande ljus och marschaller är släckta.
- Spisar, diskmaskiner, kaffekokare m.m. elektrisk utrustning är avstängda.
- Om gasol har använts i lokalen:
Ventil för huvudavstängning samt flaskventiler är avstängda.
- Rester från aska eller fimpar är släckta och placerade i obrännbara kärl.
- Brännbara upplag såsom sopsäckar, pappersåtervinning m.m. är placerade på anvisad plats.
- Att brandlarmet åter är driftsatt om bortkoppling av detektorer har skett.

Om det börjar brinna

- Speciellt utsedda personer har till uppgift att ingripa och släcka vid brand.
- Genomför omedelbar släckning om det bedöms möjligt.
- Samtidigt som släckning genomförs: Utrym lokalen omedelbart
Uppsamlingsplats är vid _____
- Larma SOS på telefonnummer 112 _____
Ni befinner er på adress vid _____
- Släckredskap finns placerade vid _____

Eventuell övrig information från ägaren till hyresgästen

Vid frågor kontakta vid _____

Telefon vid _____

